

РЕШЕНИЕ

№ 5976

гр. София, 12.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав,
в публично заседание на 29.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **3833** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.68, ал.1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.).

Образувано е по жалба, подадена от В. К. Л. и от Д. И. Л., лично и като представляващ СДРУЖЕНИЕ „Младежка ЛГБТ организация Действие“, ЕИК[ЕИК], всички срещу РЕШЕНИЕ №123/05.04.2023г. на Комисията за защита от дискриминация, Пети специализиран заседателен състав (КЗД или Комисията).

С оспорвания административен акт, на основание чл.64 във вр. с чл.65 и чл.66 ЗЗДискр. решаващият състав на Комисията: 1) УСТАНОВЯВА, че ответната страна ПОЛИТИЧЕСКА ПАРТИЯ „В. - Българско национално движение“ (ПП В.), не е осъществила дискриминация по смисъла на чл.4, ал.2 ЗЗДискр. по признак „сексуална ориентация“, дискриминация по смисъла на чл.5 ЗЗДискр. във вр. с §1, т.1, т.3 и т.5 от Допълнителните разпоредби (ДР) под формата на „тормоз“ и „преследване“, с което не е нарушила забраната на чл.4, ал.1 ЗЗДискр. и 2) ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ инициативен документ с вх. №14-30-47/04.08.2021г. и допълнения към него с вх. №, № 14-30-54/19.08.2021г., 14-3-0-64/17.09.2021г. и 14-30-72/12.10.2021г., подадени от Д. И. Л., В. К. Л. и Младежка ЛГБТ организация Действие, представлявана от В. К. Л.

Жалбоподателите претендират за недействителност на оспорваното Решение, като постановено в нарушение на материалния и на процесуалния закон. Твърдят, че статия, публикувана във Ф. страницата на ПП В. по повод филма „Змия“, излъчен на

06.06.2021г. като част от селекцията на „С. П. Филм Ф.“, съдържа обидни определения и квалификации, насочени към ЛГБТ общността. Поддържат, че в публикацията лицата от ЛГБТ общността са били представени като „аморални индивиди“ и „педофили“, чиято цел е да изтрият „всички основи на традиционните европейски и християнски ценности“, което според тях е допринесло за създаване на враждебна, обидна и застрашителна среда спрямо тези лица. Изтъкват, че общественият интерес към ПП В. (засилен около предизборната кампания), броят на последователите ѝ във Ф. (около 38000) и броят на споделянията на публикацията (около 30) и коментарите под нея, дават основание да се твърди, че публикацията е допринесла за създаване на враждебна, обидна и застрашителна среда в обществото като цяло. Претендират, че изказвания, които накърняват човешкото достойнство и правото на добро име на личността (посредством употребата на стереотипизиран, принизяващ и обиден език, който не държи сметка за необходимостта от разграничаване при представянето им в обществото на отделните членове на една и съща общност), не допринасят за формиране на демократични мнения и не следва да се ползват от конституционноправната закрила на свободата на словото и по отношение на тях следва да бъде приложено ограничението, установено в чл.39, ал.2 от Конституцията на РБългария. Молят съда да отмени Решение №123/05.04.2023г. на КЗД. Не претендират за разноски.

Ответникът – КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ, представлявана от председателя, оспорва жалбата. В съпроводителното към административната преписка писмо с вх. №15461/21.04.2023г. и в Писмени бележки от 26.05.2023г. (вх. №19913) поддържа, че Решение №123/05.04.2023г. е законосъобразен административен акт и не са налице сочените основания за отмяна. Претендира да му бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна - ПОЛИТИЧЕСКА ПАРТИЯ „В. - Българско национално движение“, редовно уведомена за образуваното съдебно производство, не се представлява по делото. В молба от 23.05.2023г. изразява становище за неоснователност на жалбата и моли съда да я остави без уважение. Поддържа, че оспорваното Решение е законосъобразно и не са налице основания за неговата отмяна. Претендира, че дискуссионната публикация от 02.06.2021г. има за крайна цел да изложи мотиви в подкрепа на християнските ценности, изразени в традиционното българско семейство, състоящо се от майка, баща и дете, както и да защити децата, които са в центъра на цялостната ценностна система на българина, на обичаите, съхранили нацията повече от хилядолетие. Твърди, че с публикацията от 02.06.2021г. не е осъществен съставът на „преследване“.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и писмените доказателства събрани по делото, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Насочена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 АПК, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл.68 ЗЗДискр. Подадена е в преклузивния срок за оспорване, от активно легитимирани лица – адресати на акта.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените от жалбоподателите оплаквания и извърши проверка на оспорвания акт, на всички основания за законосъобразност, съдът достигна до

следните изводи:

Решение №123/05.04.2023г. е постановено от компетентен орган, в кръга на правомощията му, съгласно чл.47 ЗЗДискр. В съответствие с чл.48, ал.1 и ал.2 във вр. с чл.54 ЗЗДискр. решаващият състав на КЗД е определен с Разпореждане на председателя №1247/18.10.2021г.

Актът е в предписаната от закона форма и при издаването му не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, установени в чл.50 – чл.70 ЗЗДискр.: Административното производство е образувано по жалба вх. №14-30-47/04.08.2021г. Жалбоподателите Д. Л., В. Л. и Сдружение „Младежка ЛГБТ организация „Действие““ (Сдружението или Младежка ЛГБТ организация) са сезирали Комисията с искане да установи, че чрез публикация във Ф. страницата си ПП В. е осъществила дискриминация, тормоз и преследване по защитен признак „сексуална ориентация“ срещу ЛГБТИ общността в България и да приложи съответни принудителни административни мерки (ПАМ). В жалбата са изложени следните твърдения: На страницата си във Ф. ПП В. е публикувала материал за филма „Змия“, прожектиран на 06.06.2021г. като част от селекцията на С. П. Филм Ф.. Публикацията съдържа обидни определения и квалификации, насочени към ЛГБТИ общността, които се основават на защитения признак „сексуална ориентация“. Публикацията е допринесла за създаване на враждебна, обидна и застрашителна среда и цели да накърни достойнството на лицата, принадлежащи към ЛГБТИ общността, с което се осъществява съставът на дискриминация чрез „тормоз“ по смисъла на определението, дадено в §1, т.1 ДР ЗЗДискр. Конкретното изявление е получило широко разпространение чрез средства за масово осведомяване, като създава внушението, че описаните негативни качества са присъщи на всеки един представител на ЛГБТИ общността. Подобно обобщаване на личността на всеки, който не е хетеросексуален и стереотипизиране на образа на хората с друга сексуална ориентация като „аморални индивиди“ и педофили, които правят опити за легитимиране на неприемливи и извратени концепции и налагане чрез различни пропагандни похвати на ЛГБТИ идеологията, несъмнено може да накърни и накърнява достойнството на представителите на ЛГБТИ обществото и едновременно с това допринася за създаване на трайно негативни, потенциално враждебни и конфликтногенни нагласи, насажда отношение на недоверие и нетърпимост в социума спрямо всеки представител на общността. Това неминуемо унижава и следователно накърнява човешкото достойнство на хората с различна сексуална ориентация, като ги представя с колективния, стигматизиращ образ на „аморални“ и правонарушители – педофили. Като приложение към жалбата е представен Констативен протокол (КП) рег. №3901/04.06.2021г. на помощник нотариус при нотариус К., вписан в регистъра на Нотариалната камара под №269, в който е удостоверено част от съдържанието на публична страница <https://www.facebook.com/www.vmgro.bg>.

В допълнение към жалбата с вх. №14-30-72/12.10.2021г. жалбоподателите са посочили, че претендират и осъществено спрямо тях „преследване“ по смисъла на §1, т.3 ДР ЗЗДискр.

След определяне на докладчика на решаващия състав, е изпълнена процедурата по проучване на преписката и събиране на доказателства, необходими за изясняване на спорните факти и обстоятелства. В хода на това производство е представено писмено становище от ПП В., представлявано от председателя (вх. №14-00-7/28.01.2022г.). Страните са били поканени да се запознаят със събраните материали, да изразят

становища по тях, както и да ангажират допълнителни доказателства и изложат твърденията си. Процедурата по събиране и проучване на доказателства е приключила със Заключение на докладчика по преписката. На 20.09.2022г. и на 08.11.2022г. са проведени открити заседания на които страните са били редовно призовани, но не са взели участие.

Производството пред Комисията е приключило с постановяване на процесното Решение №123/05.04.2023г. Според мотивите на административния акт след анализ на съдържанието на статията, възпроизведена в КП, Комисията е обосновала извод, че изказването на ответната страна (ПП В.) не накърнява достойнството и не създава враждебна и застрашителна среда спрямо ЛГБТИ общността в България. Прието е, че в действителност вложеният смисъл в статията не съдържа оскърбителни квалификации по адрес на ЛГБТИ лица, а изказването представлява личното мнение на ответната страна относно публична реклама и посланието, което би могло да се възприеме неправилно от малолетните или непълнолетните граждани и по никакъв начин не обективира омраза и агресия спрямо ЛГБТИ, а и не са били събрани доказателства за по-неблагоприятно третиране на сигналподателите във връзка с предприети от тях действия за защита от дискриминация пред КЗД. Според решаващия състав на КЗД оплакванията в жалбата налагат извод, че са насочени против изказаното от ответната страна неодобрение, като подобни обстоятелства не могат да послужат за основание за налагане на санкция. Развити са подробни съображения за правото на свободно изразяване на мнение или убеждение, закрепено в Конституцията на РБългария и Конвенция за защита правата на човека и основните свободи. Обоснован е краен извод, че публикуваното във Facebook изказване не съставлява дискриминация и не осъществява състава на тормоз или преследване по смисъла на закона.

Съдът приема, че процесното Решение е постановено в противоречие с приложимите материалноправни норми и с целта на закона, формулирана в чл.2 ЗЗДискр. - осигуряване на всяко лице на равенство пред закона, равенство в третирането и във възможностите за участие в обществения живот и ефективна защита срещу всички форми на дискриминация.

С императивната разпоредба на чл.4, ал.1 ЗЗДискр. е забранена всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. Според закона - чл.5 ЗЗДискр., смята се за дискриминация тормозът на основа на признаците по чл.4, ал.1, сексуалният тормоз, подбуждането към дискриминация, преследването и расовата сегрегация, както и изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места. Определение за „тормоз“ е дадено в §1, т.1 ДР ЗЗДискр., съгласно която норма това е всяко нежелано поведение на основата на признаците по чл.4, ал.1, изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или за резултат накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, принижавща, унижителна, обидна или застрашителна среда.

Следователно за да е налице тормоз по смисъла на закона не е достатъчно субективното усещане на лицето, че спрямо него е осъществено нежелано поведение,

а е необходимо това поведение да е основано на някой от защитените признаци. От друга страна институтът на „тормоз“-а не изисква деецът непременно да е целял да тормози, достатъчно е само резултатът да е такъв – т.е. поведението, основано на някой от защитените признаци, да е нежелано от субекта и да е възприемано от последния като накърняващо достойнството му и създаващо враждебна, принижаваша, унижителна, обидна или застрашителна среда.

В случая няма спор по това, че жалбоподателите принадлежат към ЛГБТИ общността, която е формирана именно на основата на защитения признак „сексуална ориентация“ – хомо, би, транс и интер – сексуални хора. Според записа в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТР) целите на Сдружението са: „Защита на човешките права и в частност на правата на ЛГБТ хората, като това включва Да спомогне развитието на информирана и социално отговорна българска ЛГБТ общност; Повишаване на обществената информираност относно сексуалната ориентация, половата идентичност, гражданските права и правата на човека; Повишаване на обществената толерантност към ЛГБТ общността; Премахване на всички форми на правна, социална, културна и икономическа дискриминация на основа на сексуална ориентация и/ или полова идентичност. Представяване на този въпрос пред община и държавни органи, вътрешни и международни организации“.

От приетия и неоспорен по делото Констативен протокол, с нотариална заверка на съдържанието от 04.06.2021г., е видно, че нежеланото поведение на заинтересованата страна ПП В., изразено словесно чрез публикуване на статия във Facebook страницата: <https://www.facebook.com/www.vmo.bg>, е насочено именно към ЛГБТИ общността и гласи следното:

„ ! Няма да допуснем тази гавра!

„ ! Пореден случай със скандален филм, гордост за ЛГБТИ общността у нас. Този път говорим за невероятен перверзен сюжет, в който педофилията се разглежда като нещо напълно нормално.“ ..... „Ние от В. категорично се противопоставяме на поредните агресивни опити в едно общество, изградено върху основата на традиционните християнски ценности, каквото е българското, да се случва подобна поквара и то с участието на деца. Напомняме, че това е поредният опит за легитимиране на неприемливи и извратени концепции, свързани с насилственото налагане, чрез различни пропагандни похвати на ЛГБТИ идеологията. Наясно сме, че искате да унищожите семейството като ценност в нашите общества. Знаем, че искате да наложите по неестествен и опасен начин идеите си и да ги превърнете във факт, както научният такъв, че съществуват само два пола. Наясно сме, че искате да изтриете всички основи на традиционните европейски и християнски ценности. Това, което трябва да знаете обаче, е, че В. няма да го позволи.“..... „Няма да допуснем агресивния либерализъм да погълне нормалността в държавата ни. Настояваме да бъде обърнато сериозно внимание на цялото събитие „С. П. Филм Ф.“ от органите, които отговарят за закрила на детето в България.“.

Противни на смисъла и на целта на закона са изложените в административния акт съждения, че съдържанието на статията не накърнява достойнството, не създава враждебна и застрашителна среда за ЛГБТИ общността и не съдържа оскърбителни квалификации по адрес на лица от тази общност, а представлява лично мнение на ответната страна относно публична реклама и посланието, което би могло да се възприеме неправилно от малолетните или непълнолетните граждани и по никакъв начин не обективира омраза и агресия спрямо ЛГБТИ. Следва да се отбележи на

първо място, че законът – §1, т.1 ДР, не прави разлика между личното мнение и други словесни изявления, за да ги квалифицира като „тормоз“. Освен това в случая изявлението е направено от името на политическия субект на официалната Facebook страница на ПП В. и следователно не е „лично“ мнение, а отразява становище на партията.

Видно от съдържанието ѝ спорната публикация не обсъжда филма „Змия“, който е предстояло да бъде излъчен в рамките на „С. П. Филм Ф.“, неговите художествени качества, естетика, внушения и т.н., а изразява негативно мнение по принцип спрямо хората от ЛГБТ общността като им приписва негативни характеристики и пороци, поради единствената причина, че са различна от хетеро сексуална ориентация. Така както е формулирано, изявлението насажда по отношение на хората от ЛГБТИ общността враждебност и нетърпимост като внушава, че независимо от техните лични качества, образование, възпитание, морал и етика, поради сексуалната си ориентация, всички тези хора са перверзни, склонни към поквара, включително спрямо деца, споделят извратени концепции. Такива съждения, изразени публично и то от името на политически субект, несъмнено унижава и накърнява човешкото достойнство на хората, които определят себе си като хомо, би, транс или интерсексуални, тъй като създава образ за тях в обществото, който мотивира омраза и пренебрежение.

Противни на закона са и изложените от Комисията обстоятелни мотиви в „защита“ на свободата на словото. Несъмнено правото на свободно изразяване е основна ценност на правовата държава и основно човешко право. Без него обществото не може да бъде свободно и демократично. Това право обаче, не е абсолютно и неговите граници са изрично установени в чл.39, ал.2 от Конституцията на РБългария. Съгласно конституционната норма правото на изразяване и разпространяване на мнение чрез слово не може да се използва за накърняване на правата и доброто име на друго и за призоваване към насилствена промяна на конституционно установения ред, към извършване на престъпления, към разпалване на вражда или към насилие над личността. При това стигматизирането на хора поради тяхната сексуална ориентация, насаждането на нетърпимост и враждебност към групи от хора, принижаването на човешкото достойнство, не може да бъде оправдавано и квалифицирано като „свободно слово“, каквото всъщност не е. Недопустимо е правото на свободно изразяване да се използва като параван за разпространяване на идеи и схващания, които унижават личността, създават нетърпимост и нетолерантност към определени групи от хора.

По изложените доводи настоящият решаващ състав приема, че чрез спорната публикация във Facebook - най-голямата безплатна онлайн социална мрежа в света, ПП В. е нарушила забраната за дискриминация, като е осъществила „тормоз“ по отношение на жалбоподателите Д. Л. и В. Л., в частност и спрямо лицата от ЛГБТИ общността, като носители на защитения признак „сексуална ориентация“. Като е достигнала до обратния извод КЗД е постановила един незаконосъобразен акт, който следва да бъде отменен, а преписката изпратена на административния орган за прилагане на предвидените в закона санкции и мерки за административна принуда, съгласно чл.47 ЗЗДискр.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 във вр. с чл.173, ал.2 АПК АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, ВТОРО ОТДЕЛЕНИЕ, 25^{-ТИ} състав,

РЕШИ

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ №123/05.04.2023г. на Комисията за защита от дискриминация, Пети специализиран заседателен състав и вместо него **ПОСТАНОВЯВА**:

УСТАНОВЯВА, че ПОЛИТИЧЕСКА ПАРТИЯ „В. - Българско национално движение“, е осъществила по отношение на Д. И. Л., В. К. Л. и спрямо лицата от ЛГБТИ общността, дискриминация под формата на „тормоз“ по смисъла на чл.5 ЗЗДискр. във вр. с §1, т.1 от Допълнителните разпоредби, по защитен признак „сексуална ориентация“.

ИЗПРАЩА административната преписка на Комисията за защита от дискриминация за ново произнасяне в съответствие с мотивите на настоящото съдебно решение, в 14 дневен срок от влизането му в сила.

ОСЪЖДА В. К. Л., ЕГН [ЕГН], да заплати на Административен съд София – град, представляван от председателя, с адрес: 1000 С., [улица], сумата 10 (десет) лева –държавна такса по адм. дело №3833/2023г.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд на РБългария, с касационна жалба, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова